

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๗/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๕๖/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง นายสุชาติ ทุนทอง

ผู้ฟ้องคดี

นายกเทศมนตรีตำบลลาดวนสรุพินท์ ที่ ๑

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๒

เทศบาลตำบลลาดวนสรุพินท์ ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๒๗/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ๓๐๓/๒๕๕๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาล ตำบลลาดวนสรุพินท์ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลาดวนสรุพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เรียกให้ ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท กรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลาดวนสรุพินท์

/ได้ปฏิบัติหน้าที่...

ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการผ่านความเห็นชอบการจ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยไม่ได้ทักท้วงว่าการอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน อันเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของราชการเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหาย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ทั้งนี้ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด การเบิกจ่ายเงินดังกล่าวไม่ได้ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหาย ทั้งยังได้รับประโยชน์จากครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้าง เกิดประสิทธิผลและประโยชน์แก่สาธารณะ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒. เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดให้เทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การทำนองเดียวกันว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ แจ้งผลการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยมีข้อสังเกตประกอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้เบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ มีข้อเสนอแนะให้หาผู้รับผิดชอบส่งใช้เงินที่เบิกจ่ายไม่ถูกต้องคืนคลังเทศบาล และให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔

/แต่สำนักงาน...

แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ยืนยันตามข้อทักท้วงเดิมที่ให้เรียกเงินคืนคลังเทศบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้วินิจฉัยข้อทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ หลังจากนั้น นายอำเภอลำดวน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยืนยันข้อทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพันธ์ ที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ต่อมา คณะกรรมการฯ ได้สอบสวนและมีรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ฉบับลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงาน จำนวน ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ แล้วจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้วินิจฉัยสั่งการเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ และได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดของผู้ฟ้องคดี พร้อมส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบ โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพันธ์ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า การจ่ายขาดเงินสะสมทั้ง ๖ โครงการดังกล่าว ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ เนื่องจากไม่ใช่กิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอนและชอบด้วยกฎหมายแล้ว

/ขอให้...

ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกประกาศเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ให้ใช้แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หลังจากนั้น นายอนุพันธ์ เจริญศรี รักษาการหัวหน้ากองช่าง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการ ให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ พิจารณาอนุมัติ โดยหนังสือดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากผู้ฟ้องคดีซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ก่อนที่จะเสนอไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมา สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ได้มีการประชุม สมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยได้พิจารณาญัตติดังกล่าวแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าใช้จ่ายซื้อครุภัณฑ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท ตามฎีกา เลขที่คลังรับ ๑๓๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียง สำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙

/(๕) ค่าจัดซื้อ...

(๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน ประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๒๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ และ

(๖) ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลบริเวณผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ เห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะนำเงินสะสมมาใช้จ่ายได้นั้น จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และต้องเป็นการอนุมัติเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นตามแผนพัฒนาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือตามที่กฎหมายกำหนดในเงื่อนไขสามประการเท่านั้น คือ (๑) กิจกรรมซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม (๒) กิจกรรมที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือ (๓) กิจกรรมที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะขอใช้จ่ายเงินสะสม ไม่จำเป็นต้องจัดทำเป็นร่างเทศบัญญัติที่จะต้องมีการพิจารณาจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เป็น ๓ วาระ หรือจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แต่อย่างไร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพียงแต่ได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ก็สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินตามระเบียบได้แล้ว และในการขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่นั้น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้พิจารณาเสนอเรื่องให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ย่อมมีหน้าที่ที่ต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ และตรวจสอบความถูกต้องว่าการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการที่เสนอนั้น อยู่ในเงื่อนไขตามกฎหมายที่จะอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมได้หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การจ้างเหมาปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อมู่ลี่ผ้าม่าน เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศพร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงานประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ แม้จะเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเมือง การปกครองและการบริหาร แนวทางที่ ๕.๓ การพัฒนาด้านการปรับปรุง พัฒนาและจัดให้มีเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและทันสมัยก็ตาม แต่ก็เห็นได้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ตามโครงการดังกล่าว

/เป็นไปเพื่อ...

เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ในงานราชการประจำของสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำคัญ ส่วนการก่อสร้างศาลพระภูมิ พร้อมฐานตั้งศาลบริเวณที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แม้จะเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ใน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬาและคุณภาพชีวิต แนวทางที่ ๒.๒ การพัฒนาด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี แต่ก็เห็นได้ว่าเป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์ เพื่อเป็นสิ่งสักการะประจำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังเช่นที่สำนักทำการทั่วไปจัดให้มี กรณีจึงเห็นได้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหกโครงการดังกล่าว เป็นเพียงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ ไว้ใช้ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันมิได้เป็นกิจการซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชน และสังคมโดยตรง อีกทั้ง มิใช่เป็นกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือกิจการ ที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนแต่อย่างใด สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ จึงไม่มีอำนาจอนุมัติเงินสะสมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นำไปจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ ทั้งหกโครงการดังกล่าว รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้ การที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ อนุมัติเงินสะสมตามโครงการดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ในขณะนั้น และมีอำนาจหน้าที่ ในการรับผิดชอบควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนดไว้ แต่กลับผ่านความเห็นชอบโดยไม่ได้ทักท้วงในการเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม การกระทำ ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๘ อัญญา วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ วิสติ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งความไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำนวนเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ต้องเบิกจ่ายไป โดยไม่มีเหตุตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้ รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบวินัยทางการคลัง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อีกด้วย จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ในขณะนั้น ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ

/ความรับผิดชอบ...

ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท เป็นการเหมาะสมและเป็นธรรมกับการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังเรียกให้ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในเหตุพิพาท รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในความเสียหายทั้งหมดจำนวน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ตามสัดส่วนความรับผิดชอบเฉพาะตน ดังนี้ (๑) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น รับผิดชอบต่ออัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๗ บาท (๒) ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลลาดวนสุรพินท์ ในขณะนั้นและรองนายกเทศมนตรีตำบลลาดวนสุรพินท์ อีกคน รับผิดชอบต่ออัตราคนละร้อยละ ๕ เป็นเงินคนละ ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท (๓) ปลัดเทศบาล ตำบลลาดวนสุรพินท์ รับผิดชอบต่ออัตราร้อยละ ๓๐ เป็นเงิน ๔๙๖,๐๐๓.๕๐ บาท (๔) หัวหน้ากองคลัง รับผิดชอบต่ออัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๗ บาท และ (๕) หัวหน้ากองช่าง รับผิดชอบต่ออัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๗ บาท เห็นว่า แม้ความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับจะเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีผ่านความเห็นชอบการจ่ายเงินสะสมประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ โดยไม่ได้หักทวงว่าการอนุมัติจ่ายเงินสะสมเป็นค่าครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มี ความจำเป็นเร่งด่วนอันกระทบต่อจำนวนเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ต้องเบิกจ่ายไป โดยไม่มีเหตุตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้ และกระทบต่อระบบวินัยทางการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อทั้งหกโครงการ เป็นครุภัณฑ์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จำเป็นต้องจัดหามาเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน โดยได้มีการบรรจุโครงการดังกล่าวไว้ใน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) ฉบับเพิ่มเติม ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งแม้ว่า จะไม่มีการใช้จ่ายจากเงินสะสม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ต้องจัดหาครุภัณฑ์ดังกล่าวโดยใช้จ่ายจาก งบประมาณปกติโดยการโอนงบประมาณมาตั้งจ่ายหรือจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ดังนั้น การนำเงินสะสมมาใช้จ่ายจึงเป็นเพียงการใช้จ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องตามวิธีการจ่ายเงิน ตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น และครุภัณฑ์ดังกล่าว คือ ห้องประชุมสภาเทศบาล ตำบลลาดวนสุรพินท์ที่ปรับปรุงแล้วเสร็จ ระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาที่ติดตั้ง ในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ มู่ลี่ ฝ้าผ้าม่าน เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศ

/ที่ติดตั้ง...

ที่ติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตรวจรับงาน และใช้ประโยชน์ตลอดมา ดังนั้น ในการคิดคำนวณความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงชอบที่จะต้องหักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ในงานราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกด้วย เนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นำวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาเบิกจ่ายทั้งหมดมาคิดเป็นค่าความเสียหายโดยมิได้หักส่วนเช่นว่านี้ แล้วออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่อื่น ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนความเสียหายดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับประโยชน์ เกินสมควร กล่าวคือ นอกจากจะได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินตามฎีกาเบิกจ่าย ทั้งหมดแล้ว ครุภัณฑ์ดังกล่าวก็ยังคงตกเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป อันเป็นกรณีที่ไม่เป็นธรรมดาแก่ผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน โดยมิได้หักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ในงานราชการ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออก จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่า ความเสียหายที่แท้จริง อันเป็นการไม่คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม แห่งกรณีเป็นเกณฑ์ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม แห่งกรณี โดยพิจารณาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตรวจรับครุภัณฑ์ทั้งหมดรายการและใช้งาน มาโดยตลอดตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นมา อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ ในงานราชการของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงให้หักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ดังกล่าวออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้าง เต็มจำนวนตามฎีกาเบิกจ่ายทั้งหมดนับจากจำนวนเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงินที่หักส่วนออก จำนวน ๑,๓๒๒,๖๗๖ บาท คงเหลือค่าความเสียหาย เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า การที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ อนุมัติเงินสะสมตามโครงการ จัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ทั้งหกโครงการดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น ความเสียหายเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท จึงเป็นผลส่วนหนึ่งมาจากการใช้อำนาจอนุมัติ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ด้วย ทั้งที่โดยอำนาจหน้าที่

/ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมายแล้ว ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ชอบที่จะต้อง
 ทราบถึงระเบียบที่ทางราชการกำหนด โดยเฉพาะระเบียบเกี่ยวกับการเงิน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่
 เป็นไปโดยถูกต้องและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และประชาชนในเขตพื้นที่
 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงสมควรที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์จะต้องรับผิดชอบในความเสียหาย
 ดังกล่าวเฉพาะส่วนของตนด้วย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งตามความเห็น
 ของกระทรวงการคลัง เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยกำหนดสัดส่วนความรับผิด
 ให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย จึงเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดของ
 ผู้ฟ้องคดีที่มากเกินไปอันอาจหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบอันเป็นการกำหนดสัดส่วน
 ความรับผิดที่ไม่คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในการกระทำละเมิด
 ของผู้ฟ้องคดีเป็นเกณฑ์ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด
 ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงต้องกำหนดสัดส่วนความรับผิดในความเสียหาย
 เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ตามสัดส่วนความรับผิดใหม่ให้ถูกต้องและเป็นธรรม โดยให้สภาเทศบาล
 ตำบลลำดวนสุรพินท์รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะที่
 รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์
 ในขณะนั้นและรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์อีกคนรับผิดชอบในอัตราคนละร้อยละ ๕
 ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๕ หัวหน้ากองคลังรับผิดชอบในอัตรา
 ร้อยละ ๑๕ และหัวหน้ากองช่างรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ จึงคงเหลือจำนวนค่าสินไหมทดแทน
 ตามสัดส่วนความรับผิดของผู้ฟ้องคดีที่ต้องชดใช้ให้แก่ทางราชการ เป็นเงิน ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท
 ดังนั้น คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
 กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้
 ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท
 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ
 ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวน
 ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์
 ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ
 ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ
 เป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/ตามหนังสือ...

ตามหนังสือที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การใช้จ่ายเงินสะสมเป็นการจัดหาครุภัณฑ์อันจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในงานราชการประจำของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลดวนสุรพินท์และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แม้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลเหล่านั้น จะมีใช้การให้บริการแก่ชุมชนและสังคมโดยตรง แต่ผลผลิตจากการปฏิบัติงานด้วยครุภัณฑ์เหล่านี้ ก็เป็นการผลิตงานออกมาเพื่อบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนและสังคมทั้งสิ้น ซึ่งก็นับว่าเป็นการให้บริการแก่ชุมชนและสังคมแล้ว เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบที่กำหนดว่า เป็นกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริการชุมชนและสังคม โดยระเบียบมิได้กำหนดว่าจะต้องเป็นการบริการชุมชนและสังคมโดยตรงเท่านั้น และการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ นั้น มีองค์ประกอบ ๒ ประการ คือ เป็นการกระทำต่อผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย และการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหาย หากแต่ในข้อเท็จจริง แม้ว่าจะไม่มีการใช้จ่ายจากเงินสะสมตามกรณีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ต้องจัดหาครุภัณฑ์ดังกล่าวโดยจ่ายจากงบประมาณปกติ ด้วยวิธีโอนงบประมาณมาตั้งจ่ายหรือจัดหางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ดังนั้น การนำเงินสะสมมาใช้จ่ายจึงเป็นเพียงการใช้จ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องตามวิธีการจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้รับเอาครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้งานแล้ว การจ่ายเงินดังกล่าวจึงมิได้ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ดังนั้น การคำนวณความเสียหาย โดยหักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาการเบิกจ่ายทั้งหมดนับจากจำนวนเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงินที่หักส่วนออกจำนวน ๑,๓๒๒,๖๗๖ บาท คงเหลือความเสียหาย เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท หากจะถือเป็นมูลค่าความเสียหาย และจะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนดังกล่าวแล้ว ก็จะมีผลเท่ากับว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ครุภัณฑ์ไว้ใช้งานจนถึงปัจจุบัน และจะยังคงใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์นั้นต่อไปอีกในอนาคต และยังจะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกด้วย ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิด ที่มุ่งให้ผู้เสียหายได้กลับคืนสู่สถานะเดิมเท่านั้น เพราะพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเจตนารมณ์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐได้รับการชดเชยความเสียหายตามสัดส่วนและความร้ายแรงของการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

/โดยมิได้...

โดยมิได้มุ่งหมายให้นำเรื่องการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมาเป็นมาตรการในการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่อย่างใด การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงต้องพิจารณาจากความเสียหายของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ได้รับความเสียหายในเชิงทรัพย์สินดังที่กล่าวข้างต้น การที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้ผ่านความเห็นชอบให้จ่ายขาดเงินสะสม ก่อนที่เสนอไปยังนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ เพื่ออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม อันเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จ่ายเงินสะสม ซึ่งหากแม้จะไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ก็ไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่จะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ดังนั้น คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ โดยมีสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า การใช้จ่ายเงินสะสมตามกรณีพิพาทเป็นเพียงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ไว้ใช้ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันมิใช่เป็นกิจการซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคมโดยตรง อีกทั้ง มิใช่เป็นกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ โดยมีสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า การเบิกจ่ายเงินโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อมู่ลี่ ฝ้าบาน เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศพร้อมติดตั้ง

/ในสำนักงาน...

ในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดซื้อโต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขก ผู้ฟ้องคดีย่อมทราบว่า มีความจำเป็นต้องใช้วัสดุเมื่อใด จะดำเนินการเมื่อใด ซึ่งดำเนินการได้โดยเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ส่วนโครงการจัดสร้างศาลพระภูมิ มิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรี ในฐานะผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผ่านความเห็นชอบการจ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ตามบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ที่นายอนุพันธ์ เจริญศรี เป็นผู้เสนอ โดยไม่ได้ ทักท้วงว่าการอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๖ รายการ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๙ (๑) ซึ่งให้กระทำได้ เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชน และสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการ ที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำ ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ระเบียบขั้นตอน และชอบด้วยกฎหมายทุกประการ ตลอดจนให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดี ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า การเบิกจ่ายเงินทั้งหกโครงการ โดยไม่มีเหตุ ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้และกระทบต่อการเงินการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/ได้ใช้ประโยชน์...

ได้ใช้ประโยชน์ตลอดมาก็ตาม แต่เนื่องจากกระบวนการจัดหาครุภัณฑ์ในโครงการดังกล่าวมิได้
 เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
 ของผู้ฟ้องคดีโดยไม่คำนึงถึงระบบวินัยทางการคลัง ระเบียบหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ
 หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน
 และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบอยู่แล้วว่า
 ไม่มีกฎหมายไม่มีอำนาจ การดำเนินการเพื่อเบิกจ่ายโครงการดังกล่าว ย่อมเป็นการจงใจ
 หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การที่ศาลหักส่วน
 แห้งการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวน
 ตามฎีกาทั้งหกฉบับ ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คงเหลือค่าความเสียหายเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท
 ย่อมเกิดความเสียหายในการบริหารงบประมาณเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี
 ควรต้องรับผิดชอบตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒
 กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หรือหากต้องหักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าวควรน้อยกว่า
 สี่ในห้าส่วนของความเสียหายทั้งหมด หรือผู้ฟ้องคดีควรต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนใกล้เคียง
 กับความเสียหาย ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท ประกอบกับการเบิกจ่ายเงินทั้งหกโครงการ โดยไม่มีเหตุ
 ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้และกระทบต่อการเงินการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำให้เกิด
 ความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ การกระทำดังกล่าวเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินการ
 ตามนโยบายของนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์
 ปลัดเทศบาลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ หัวหน้ากองช่างปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาล
 ตำบลลำดวนสุรพินท์ และการเบิกจ่ายงบประมาณและการอนุมัติงบประมาณโดยไม่มีเหตุ
 ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้ เป็นผลโดยตรงจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการของนายกเทศมนตรี
 ตำบลลำดวนสุรพินท์ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ปลัดเทศบาล และผู้อำนวยการ
 กองคลัง สำหรับสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เพียงทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ มีอำนาจ
 ในการตรากฎหมาย และอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมในกรณีที่ได้รับอนุมัติเพื่อจ่ายขาดเงินสะสม
 ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด แม้การจ่ายขาดเงินสะสมรายการดังกล่าว นายกเทศมนตรี
 ตำบลลำดวนสุรพินท์ เจ้าหน้าที่งบประมาณ หรือผู้อำนวยการกองคลังไม่สามารถดำเนินการได้
 หากไม่ได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น
 มิใช่ผลโดยตรงที่เกิดจากการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์

/การอนุมัติ...

การอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ อาจเทียบเคียงได้กับการอนุมัติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของผู้มีอำนาจกำกับดูแล ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นในการดำเนินการโครงการดังกล่าว จึงมิได้เกิดจากการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม แต่ความเสียหายเกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น โดยการนำเสนอขอเจ้าหน้าที่งบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณของผู้อำนวยการกองคลัง ปลัดเทศบาล นายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ เมื่อคำนึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ จึงไม่ควรต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวที่เกิดขึ้น

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หรือหากต้องหักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าว ควรน้อยกว่าสี่ในห้าส่วนของความเสียหายทั้งหมด หรือผู้ฟ้องคดีต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนใกล้เคียงกับความเสียหาย ๘๒,๖๖๗.๒๕ และเพิกถอนคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ในส่วนที่กำหนดให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายที่เกิดขึ้น

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนและคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ นายอนุพันธ์ เจริญศรี รักษาการหัวหน้ากองช่างและปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติ โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้ฟ้องคดีก่อนที่จะเสนอไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมา ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์

/ได้พิจารณา...

ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการตามที่เสนอได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๒๓๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ไม่ได้มีหนังสืออนุมัติให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ จำนวน ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุม สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียง สำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาล ตำบลลำดวนสุรินทร์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศ ประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท (๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน (โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขกฯ) ประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ เป็นเงิน ๔๘๘,๐๔๕ บาท และ (๖) ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล บริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ (จังหวัดนครราชสีมา) ได้ตรวจสอบงบการเงินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วพบว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ แต่เป็นการอนุมัติที่ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบข้อเท็จจริงหาผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ไม่ถูกต้องจำนวนดังกล่าวคืนคลังเทศบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ต่อมา คณะกรรมการ ได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยเห็นว่า การอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมและการเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสม

/เป็นค่าจัดซื้อ...

เป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ เป็นไปตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๖๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่บัญญัติให้เทศบาลอาจมีรายจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ได้ ประกอบกับครุภัณฑ์ที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างก็ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นประโยชน์กับทางราชการและประชาชนที่มาติดต่อราชการหรือขอใช้สถานที่ และไม่ปรากฏหลักฐานชี้ชัดได้ว่าราคาในการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๖ ฎีกา แพงเกินความเป็นจริง และมีได้เป็นการกระทำโดยทุจริต จึงยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันจะเป็นการกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และเลขานุการสภาเทศบาล จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการ จึงมีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๐๒ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาตรวจสอบ ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิด โดยเห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนี้ ๑. นายอนุพันธ์ เจริญศรี ตำแหน่งรักษาการหัวหน้ากองช่าง และปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ๒. นางสิริลักษณ์ ฉัตรทอง ตำแหน่งรักษาการหัวหน้ากองคลัง รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ๓. นายสมอาจ บุญทัน ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๔๙๖,๐๐๓.๕๐ บาท ๔. ผู้ฟ้องคดีและนายเจือแตก ลำดวนรัตน์ ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๑๖๕,๓๓๔.๕๐ บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท และ ๕. นายพิชัย สถิตอินทพร ตำแหน่งนายกเทศมนตรี

/ตำบล...

ตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๐๔๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ แจ้งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๑๓๔ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีประเด็นต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือไม่ เพียงใด

/พิเคราะห์แล้ว...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้น ทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิด ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐ มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และวรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีได้เพียงใด ให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของ ความเสียหายก็ได้ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิด ต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาบังคับใช้โดยอนุโลม... และมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายใน เวลาที่กำหนด และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจาก สภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) ให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็น การเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อน ของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่ กฎหมายกำหนด

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลลำดวนสุรพินท์ ผู้ฟ้องคดีได้ผ่านความเห็นชอบในหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ที่นายอนุพันธ์ เจริญศรี รักษาการหัวหน้ากองช่างและปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาล

/ตำบล...

ตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้เสนอโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจ่ายขาดเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ก่อนที่จะเสนอไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ พิจารณานุมัติ ต่อมา ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการตามที่เสนอได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้เบิกจ่ายเงินสะสมในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์จำนวน ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ ๑. ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาล เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๓๔/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ๒. ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาล เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๐/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ๓. ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๑/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ๔. ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ ๕. ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน (โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขกฯ) ประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๒๑/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ และ ๖. ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล บริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ เห็นว่า เงินสะสมเป็นเงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายรับตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และเงินรายรับอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณ หลังจากที่ได้หักทุนสำรองเงินสะสมไว้แล้ว รวมทั้งเงินสะสมในปีก่อนๆ ด้วย ซึ่งเงินสะสมถือเป็นเงินงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีไว้เพื่อเสริมความมั่นคงในฐานะทางการคลัง และสร้างสภาพคล่องทางการเงินไว้สำหรับการใช้จ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงฐานะการคลังและเสถียรภาพในระยะยาวด้วย

/ซึ่งระเบียบ...

ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ได้กำหนดเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น โดยให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด และต้องเป็นกิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเมื่อพิจารณาการเบิกจ่ายเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการแล้วเห็นว่า แม้จะเป็นโครงการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) ฉบับเพิ่มเติม ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ แต่โครงการดังกล่าวเป็นการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ไว้สำหรับใช้ประโยชน์ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยเฉพาะ จึงมิใช่กิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงเป็นการใช้จ่ายเงินสะสมที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถือเป็นการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายผิดประเภทอันเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง อย่างไรก็ตาม แม้การกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง แต่การที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ นั้น ย่อมต้องพิจารณาด้วยการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดฉบับลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า เหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ โดยขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมจากสภาเทศบาลตำบลสวนสุรินทร์ก็เนื่องมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลหลังใหม่แล้วเสร็จ จึงต้องมีการย้ายไปปฏิบัติราชการ สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ แต่ยังคงขาดครุภัณฑ์ที่จะมาบริการประชาชนและผู้มาติดต่อราชการ

/กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปแล้ว จึงไม่สามารถนำเงินงบประมาณประจำปีมาดำเนินการได้ จึงเห็นว่า การเบิกจ่ายเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ๑. ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท ๒. ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งเป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท ๓. ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งเป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท ๔. ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศ เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท และ ๕. ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน ได้แก่ โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขก เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ถือเป็นรายจ่ายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในหมวดค่าครุภัณฑ์ ตามมาตรา ๖๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สามารถใช้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้ เพียงแต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายนี้ไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้ประกาศใช้บังคับไปแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อาคารสำนักงานเทศบาลหลังใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ก่อสร้างเสร็จแล้ว แต่ยังไม่มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานหลังใหม่ ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นานโดยไม่มีการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ แล้ว ย่อมจะทำให้อาคารสำนักงานเทศบาลที่สร้างใหม่มีสภาพทรุดโทรมหรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เสื่อมสภาพได้ อันจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ประกอบกับครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างนั้นถือเป็นครุภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ จึงถือเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เมื่อไม่ปรากฏว่าราคาครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้เข้าใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์นั้นแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ได้รับความเสียหายจากการใช้จ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ส่วนกรณีการเบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องย้ายไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ที่เพิ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ แต่การก่อสร้างศาลพระภูมิเป็นโครงการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิใช่โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

/ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรีบดำเนินการจัดจ้างโดยใช้จ่ายเงินสะสมภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ จึงเป็นการใช้จ่ายเงินสะสมที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้รับความเสียหายจากการใช้จ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลเป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลาดวนสุรพินท์ มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แต่กลับผ่านความเห็นชอบตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ในการเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติต่อสภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์เพื่อพิจารณาอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม โดยไม่ได้ ทักท้วงว่าการดำเนินโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ ไม่อยู่ในเงื่อนไขที่จะใช้จ่ายเงินสะสมได้ ตามระเบียบและกฎหมาย เป็นเหตุให้สภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ได้พิจารณาอนุมัติให้ใช้ จ่ายเงินสะสมโดยไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและ การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็น การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิ พร้อมฐานตั้งศาล โดยได้รับอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมจากสภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ ซึ่งการอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมเป็นอำนาจของสภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ที่จะพิจารณา อนุมัติภายใต้เงื่อนไขตามข้อ ๘๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ความเสียหายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ส่วนหนึ่งจึงเกิดจากการที่สภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ ได้พิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สภาเทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในส่วนการกระทำของตนด้วย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง

/ตามความเห็น...

ตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ผู้ฟ้องคดีและรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์อีกคนหนึ่ง รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราคนละร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงินคนละ ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท จึงเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี ที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผ่านความเห็นชอบในการเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสนอญัตติต่อสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมโครงการก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลโดยไม่ได้ทักท้วงว่าไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินสะสมตามที่กฎหมายกำหนด และสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมได้ จึงเห็นควรกำหนดให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๒๑๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๓,๐๐๐ บาท และให้ผู้ฟ้องคดีและรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์อีกคนหนึ่งรับผิดชอบในอัตราคนละร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ๒๑๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๗๕๐ บาท ดังนั้นคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๑๐,๗๕๐ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เกินกว่า ๑๐,๗๕๐ บาท จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๑๖,๕๓๓.๔๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิด

/ต่อหน่วยงาน...

ต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเกินกว่าจำนวน ๑๐,๗๕๐ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗
เฉพาะในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เกินกว่า ๑๐,๗๕๐ บาท
นอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

นายสมชาย เอ็มโอช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ
ประธานแผนกคดีละเมิดและความรับผิดอย่างอื่น
ในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิบูลย์ กัมมระบุตร

